

KIJKWIJZER ZELFGESTUURD LEREN @AH

Deze kijkwijzer is geïnspireerd op de *Kijkwijzer: zelfgestuurd leren in een krachtige leeromgeving aan de hand van RouteZ*, maar werd aangepast op maat van onze eigen schoolwerking.

Deze kijkwijzer kan gebruikt worden om te ‘checken’ in welke mate verschillende pijlers van **zelfgestuurd leren** aanwezig zijn in de onderwijspraktijk.

Mogelijk gebruik:

- Door clusterteams bij de start van een schooljaar om de **beginsituatie** te meten van de leden van het clusterteam en/of de leerlingen.
- Door clusterteams bij het einde van een schooljaar om de **groei** of **eindsituatie** te meten van de leden van het clusterteam en/of de leerlingen.
- Door het beleidsteam om na te gaan in welke mate leerkrachten een krachtige leeromgeving creëren a.d.h.v. zelfgestuurd leren.
- Door externen die de werking van onze school komen bestuderen.

Legende:

1 = helemaal niet aanwezig

2 = soms aanwezig

3 = meestal aanwezig

4 = sterk aanwezig

Pijler 1: zelfgestuurd leren moet je aanleren

	4	3	2	1
Leerlingen krijgen geleidelijk aan meer verantwoordelijkheid over hun leerproces.				
De leerkracht kan (storend) gedrag toeschrijven aan de ontwikkeling van executieve functies in het tienerbreid. De leerkracht zet daarom in op de 3 kernfuncties: het werkgeheugen, impulscontrole en flexibiliteit.				
De leerkracht biedt effectieve instructie waar aandacht is voor ondersteuning van het leren van de leerling. <i>aandacht voor herhaling, modeling, scaffolding, activeren en uitbreiden van bestaande kennischema's...</i>				
De leerkracht heeft expliciet aandacht voor het aanleren van vaardigheden om informatie te organiseren en verwerken.				

Pijler 2: zelfgestuurd leren is een groeiproces

	4	3	2	1
De leerkracht stimuleert een growth mindset bij de leerlingen.				
De leerkracht besteedt er aandacht aan om leerlingen inzicht te geven in hun leerproces (formatief handelen).				
De leerkracht fungeert als coach die samen met de leerling doelen formuleert, bekijkt hoe de leerling dit kan bereiken en welke acties daaraan gekoppeld worden.				
Effectieve feedback geven is een doordachte aanpak van de leerkracht.				

Pijler 3: zelfgestuurd leren hangt samen met motivatie

	4	3	2	1
De leerkracht zet in op een positieve relatie met de leerlingen.				
De leerkracht streeft verbindend gezag na.				
De leerkracht motiveert leerlingen vanuit een eigen passie en duidt persoonlijke zinvolheid van leerstof.				
De leerkracht heeft oog voor de psychologische basisbehoeften van leerlingen.				

Pijler 4: zelfgestuurd leren kan ook samen

	4	3	2	1
De leerkracht zet in op leren als sociaal gebeuren.				
De leerkracht zet samenwerkend leren op een doordachte manier in.				
De leerkracht heeft oog voor een correcte evaluatie van samenwerkend leren.				
De leerkracht zet in op leerlingen die elkaar kunnen ondersteunen.				

Pijler 5: zelfgestuurd leren lukt door te differentiëren

	4	3	2	1
De leerkracht zet differentiatie op een effectieve manier in.				
De leerkracht voorziet voldoende afwisseling in werkvormen om het leerrendement en de motivatie bij leerlingen te verhogen.				
De leerkracht zet digitale leermiddelen op een doordachte manier in om te differentiëren.				
De leerkracht benut de leeromgeving ten volle zodat het een krachtige, gedifferentieerd lesgebeuren ondersteunt.				

Pijler 6: zelfgestuurd leren kan iedereen

	4	3	2	1
De leerkracht denkt vooraf na over een totaalaanpak die rekening houdt met de noden van alle leerlingen.				
De leerkracht voorziet verschillende mogelijkheden om informatie te verwerken.				
De leerkracht heeft oog voor cognitief talent waar initiatief wordt genomen tot compacten, verrijken of versnellen.				
De leerkracht besteedt extra aandacht aan de zelfsturende vaardigheden van kwetsbare doelgroepen.				

Pijler 7: bruggen bouwen

	4	3	2	1
De leerkracht heeft oog voor vakoverschrijdend werken en neemt initiatief om te overleggen met andere leerkrachten om dit te realiseren.				
De leerkracht maakt deel uit van een team en geeft samen met andere leerkrachten de onderwijspraktijk vorm.				
De leerkracht heeft oog voor initiatieven die het leerproces van leerlingen kunnen ondersteunen en versterken.				